

De voorhoofdsuitsteeksels bij de Europeesche soorten der
Noctuinen-genera

GORTYNA EN NONAGRIA,

DOOR

A. A. VAN PELT LECHNER.

(Met een plaat.)

De bovenbedoelde organen vervullen bij de lepidoptera, die er mede begiftigd zijn, zeer zeker een gewichtige rol aan den vooravond van de meest belangrijke levensverrichtingen. Zij toch zijn de sleutels, waarmede de poorten geopend worden, die, bleven zij gesloten, den weg onbereikbaar zouden maken, welke leidt tot de instandhouding der soort; organen, die aan het wezen dier enkele soorten zoo'n eigenaardig karakter geven, achtte ik wel de moeite waard eens aan een nauwkeuriger onderzoek te onderwerpen, dan tot nu toe was geschied.

De hierbij gevoegde afbeeldingen heb ik naar door mij gemaakte microscopische preparaten vervaardigd. Zij vertoonen de organen er *bovenop* gezien, met uitzondering van die van het uitsteeksel van *N. rufa* (fig. 8), welke het orgaan van *ter zijde* te zien geeft, na verwijdering bij allen van de beharing, die de uitsteeksels volkomen bedekt; vergrooting $\pm 22 \times$.

Bij een overzicht der plaat, valt, naast verscheidenheid van vorm, de bilateraal-symmetrische bouw der organen in het oog, waarop echter die van *N. sparganii* (fig. 4) en *N. cannae* (fig. 5) een uitzondering maken. Verwantschap in vorm treedt bij de twee laatstgenoemden, alsmede bij *N. geminipuncta* (fig. 7) met *N. neurica* (fig. 6) (= *arundineta*) duidelijk aan den dag.

Krachtig gebouwd en uitnemend er op ingericht om als stootwerktuig dienst te doen zijn de uitsteeksels van *N. geminipuncta* (fig. 7) en *N. neurica* (fig. 6), terwijl die van *N. sparganii* (fig. 4) en *N. cannae* (fig. 5) tegelijk zaagwerktuigen zijn.

Het vormkarakter van het uitsteeksel van *N. typhae* (fig. 3) ligt zoowel aan dat van *N. geminipuncta* (fig. 7) als aan dat van *N. neurica* (fig. 6) ten grondslag.

Dat van *G. ochracea* (fig. 1) staat in vorm op zich zelf; eveneens is dit het geval met het uitsteeksel van *N. nexa* (fig. 2). Toch valt tusschen de organen van *G. ochracea* (fig. 1) en *N. nexa* (fig. 2) eenige verwantschap in bouw niet te ontkennen.

Beschouwingen omtrent den trap van volmaaktheid, waarop het orgaan van *N. rufa* (fig. 8), dat zwak van bouw schijnt te zijn en dat van *N. nexa* (fig. 2), welk laatste den indruk geeft als zou het minder volkomen voor zijn bestemming zijn ingericht, tegenover die der andere soorten staan, zal men, naar mijne meening, moeten opschorten, totdat men volledig op de hoogte gekomen is van de levenswijze der rupsen dier beide soorten en wel voornamelijk wat aangaat de planten, waarin zij leven en of de verpoppingswijze wel *geheel* overeenkomt met die der overige *Nonagria*-soorten.

Zevenhuizen, Z.H.

December 1898.

Lechner, Arnold Anthon van Pelt. 1899. "De voorhoofdsuitsteeksels bij de Europeesche soorten der noctuinae-genera Gortyna en Nonagria." *Tijdschrift voor entomologie* 42, 1-2.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40974>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/18009>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.